

VALTIOVARAINMINISTERIÖ

Henkilökohtainen digicontroller

Valtion talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskus

VM/2308/02.02.03.09/2018

Versio 14.10.2019

Sisällys

Sisällys	2
Dokumentin versiohistoria	2
1. Yhteenveto	3
2. Kokeilun toteutuminen	3
2.1. Kokeilun tiedot	3
2.2. Kokeilun rahoitus, kustannukset ja henkilötyöpäivät	3
2.3. Hankintakäytännöt	4
2.4. Riskienhallinta	4
2.5. Kokeilun tavoitellut hyödyt ja niiden toteutuminen	4
3. Kokeilun päättäminen	6
3.1. Kokeilun opit	6
3.2. Kokeilun kokemusten jakaminen	7
3.3. Kokeilun hyödyntäminen	7

Dokumentin versiohistoria

Versio	Päiväys	Laatija	Muutoksen kuvaus
1	09102019	Heikki Asikainen	Ensimmäinen versio
2	11102019	Heikki Asikainen	Toinen Versio
3	14102019	Heikki Asikainen	Kolmas ja lopullinen versio

1. Yhteenveto

Tämä dokumentti on uuden toimintamallin tai teknologiaratkaisun toiminnan todentamiseen tähtäävän [Henkilökohtaisen BI digicontrollerin](#) loppuraportti.

2. Kokeilun toteutuminen

2.1. Kokeilun tiedot

Nykyinen esimiehen talous- ja henkilöstötiedon käyttötapa on passiivinen eli esimiehen tulee itse olla aktiivinen hyödyntääkseen tietoa. Esimiehen tulee tuntea mistä raportit eli tiedot löytyvät ja hänen tulee osata ajaa raportit tietokannallaan ennen kuin tiedot ovat hänen käytettävissään. Raportointi ei myöskään ole visuaalista.

Tässä kokeilussa tehtiin toteutus siitä, miten chatbotia ja BI-työvälineitä yhdessä soveltamalla voidaan avustaa esimiestä hänen tiedon hyödyntämisessään mm. seuraavilla tavoilla.

1) Chatbot toimii neuvonantajana ja väylänä tiedon äärelle. Chatbotilta esimies voi kysyä luonnollista kieltä hyödyntämällä mistä esimiehen tarvitsema tieto löytyy. Chatbot ohjaa tällöin esimiehen tarjottavan tiedon äärelle ilman, että esimiehen täytyy itse käyttää turhaan aikaa tiedon hakuun.

2) Chatbotin avulla esimiestä ohjataan Business intelligence (BI) – työkalulla visualisoidun tiedon äärelle jonka keskeisenä hyötynä on mahdollisuus tiivistää keskeiset tiedot esimiehille helpommin ja yhdenmukaisemmin käytettävään muotoon verrattuna tiedon nykykäyttötapaan.

3) Chatbot proaktiivisesti ehdottaa esimiehelle tarjolla olevaa tietoa, jotka muut hänen asemassaan olevat esimiehet tyypillisesti käyttävät

2.2. Kokeilun rahoitus, kustannukset ja henkilötyöpäivät

Kokeilun suunnitellut (käyttö- ja kirjausoikeuspäätöksen mukaiset) ja toteutuneet kustannukset euroina ovat eriteltyinä omaan ja ostettuun työhön sekä muihin kustannuksiin seuraavat:

Kustannus	Suunniteltu €	Toteutunut €
Oma työ (nykyresursseilla tehtävä työ)	15 000	10 000
Oma työ (kokeiluun erikseen palkattavien resursien työ)	0	0
Palvelujen ostot	50 000	36 983,45
Muut kustannukset	0	0
Kokonaiskustannus	65 000	46 983,45

Kustannukset eriteltyinä rahoituslähteittäin euroina ovat seuraavat:

Rahoituslähde	Suunniteltu €	Toteutunut €
28.70.22 Hallinnon palveluiden digitalisoinnin tuki	50 000	36 983,45
28.20.07 Valtion talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskus toimintamenot	15 000	10 000
Kokonaiskustannus	65 000	46 983,45

Käyttämättä jäänyt määräraha palautettiin myöntäjälle.

Kokeilun kustannusten ylitys/alitus johtuu pääosin seuraavista tekijöistä:

- Kokeilu toteutettiin ketteriä menetelmillä hyödyntäen jo olemassa olevia kehitysympäristöjä. Joten kokeilussa päästiin joustavasti ja tehokkaasti liikkeelle eikä odotusaikoja ja siten viiveitä muodostunut.
- Kokeilun toteuttamiseen osallistui osaavia ja oppimishaluisia asiantuntijoita.

Oman, kokeiluun erikseen palkatun henkilöstön toteutunut kustannus euroina ja henkilötyöpäivinä:

Kokeilua varten ei palkattu erikseen uutta omaa henkilöstöä.

€	htp
0	0

2.3. Hankintakäytännöt

Kokeilun yhteistyökumppani oli Deloitte Consulting Oy jonka kanssa on jo ennestään kilpailutettu yhteistyösopimus kokeilualueen mukaisiin asiantuntijatehtävien hankintaan.

2.4. Riskienhallinta

Kokeilu tehtiin ilman merkittäviä riskien toteutumista. Aikataulu, budjetti ja lopputulokset onnistuivat tavoitellulla tavalla.

2.5. Kokeilun tavoitellut hyödyt ja niiden toteutuminen

Nykyinen esimiehen talous- ja henkilöstötiedon käyttötapa on passiivinen eli esimiehen tulee itse olla aktiivinen hyödyntääkseen tietoa. Esimiehen tulee tuntea mistä raportit eli tiedot löytyvät ja hänen tulee osata ajaa raportit tietokannallaan ennen kuin tiedot ovat hänen käytettävissään. Raportointi ei myöskään ole visuaalista.

Tämän kokeilun tarkoituksena tehdä toteutus siitä, miten chatbotia ja BI-työvälineitä yhdessä soveltamalla voitaisiin avustaa esimiestä hänen tiedon hyödyntämisessään.

Konseptin kehittämisellä voidaan kannustaa esimiehiä käyttämään talous- ja henkilöstötietoa joka edistää valtion tietoon perustuvaa päätöksentekoa ja tiedolla johtamisen kulttuuria.

Lopputuloksena konseptilla on mahdollista saavuttaa väiillistä vaikuttavuutta myös virastojen ja ministeriöiden vaikuttavuustavoitteisiin esimiesten voidessa 1) hyödyntää tietoa toiminnan ohjaamisessa ja päätöksissä aiempaa tehokkaammalla tavalla sekä 2) mahdollistaa parempien päätösten tekeminen, koska oikeaa tietoa on aiempaa paremmin saatavilla.

Arvio kehitettävän prosessin vaikuttavuus- ja asiakashyötypotentiaalista		
Tavoiteltava yhteiskunnallinen vaikuttavuus	Hyötyjen realisoituminen hakemuksen mukaan (keskeiset toimenpiteet ja vastuutahot vaikuttavuushyötyjen realisoimiseksi)	Arvio hyötyjen realisoitumisen toteutumisesta, jos kokeilussa rakennettu muutos otetaan tuotantoon
Esimiehen tiedolla työskentelyn tehostaminen ja siitä seuraava positiivinen vaikuttavuus valtionhallinnon HR-johtamiseen	Käytettävä ratkaisu on esimiesten käytössä Esimiehet on ohjeistettu ja koulutettu ratkaisuun käyttöön Ratkaisu on konseptina tehokas ja laadukas, ja siten tukee sekä muuttaa, esimiesten tiedolla työskentelyn mahdollisuuksia ja tapoja aktiiviseen suuntaan. Eli konseptilla saavutetaan hyvää ja tavoiteltua vaikuttavuutta yli esimieskentän.	Kokeilun perusteella hyödyt nähdään edelleen mahdolliseksi saavutettaviksi. Esimiehet ovat tiedon käyttötavoiltaan erilaisia ja eri tilanteissa. Kokeilun mukaisella ratkaisulla voidaan tarjota esimiehille tietoa yhdenmukaisemmin ja käyttö helpottavilla tavoilla.

Kuvaa alla olevaan taulukkoon kehitettävän prosessin vaikuttavuus- ja asiakashyötypotentiaali hakemuksen mukaan ja arvioi sen toteutumista kokeilun jälkeen:

Hyödyt konseptin luonnista ja kokeilusta aiheutuvat skaalaamisen jälkeen valtion esimiehille.

Hyödyt koituvat kahdella tavalla:

- 1) Työaika säästyy tiedon hakemisessa ja aikaa ei tarvitse käyttää tilannekuvan muodostamisessa, kun tietoa on saatavilla visuaalisessa muodossa.

Mikäli ratkaisu tehostaa esimiehen hallinnollista työtä (tiedon haku, yhdistely käyttövalmiiksi analyysi varten) 15-30 min kuukaudessa voi säästyneen työmäärän kokonaismäärä olla esimiehien määrästä riippuen olla merkittävä. Yksi skenaario saavutettavasta hyödystä on 4000 esimiestä * 30min * 12kk = 24 000 tuntia * 60 e/h = 1 440 000 euroa säästynyttä aikaa per vuosi.

Kokeiltavaa konseptia on mahdollista soveltaa myös muihin valtionhallinnon prosesseihin esimiesraportoinnin lisäksi. Tästä voi seurata vielä lisähyötyä.

- 2) Kokeilun tarkoituksena on löytää tapoja vaikuttaa nostavasti esimiesten tiedon hyödyntämiseen. Tiedon tehokkaampi käyttöön saaminen lisää esimiesten tietoon perustuvaa johtamista ja johtaa nykyistä parempiin päätöksiin mm. seuraavissa asioissa:

- a. Varhaisen tuen mallin käynnistäminen
- b. Työn kohdentuminen ydintoimintaan ja vaikuttaminen turhaan työn sisältöön
- c. Töiden tasainen jakautuminen esimiehen ryhmässä ja ryhmän paremmat työtulokset
- d. Osaamistarpeiden kartoittaminen ja osaamisen kehittämisen käynnistäminen

Tiedon hyödyntämättömyys, esim. tekemättöminä tarpeellisina päätöksinä, on myös kustannustekijä joka on haastava arvioida, mutta johon ratkaisulla tavoitellaan positiivista vaikutusta.

Arvio kehitettävän prosessin tuottavuuspotentiaalista		
Taloudelliset hyödyt	Hyötyjen realisoituminen (keskeiset toimenpiteet ja vastuutahot vaikuttavuushyötyjen realisoimiseksi)	Arvio hyötyjen realisoitumisen toteutumisesta, jos kokeilussa rakennettu muutos otetaan tuotantoon
Esimiesten säästynyt työaika	Ratkaisu tuotannollisessa käytössä	Hyödyt nähdään edelleen kokeilun perusteella mahdolliseksi saavuttaa em. sarakkeella olevilla toimenpiteillä
Paremmat ja oikea-aikaisemmat päätökset ja toimenpiteet, kun tietoa on saatavilla nykyistä helpommin	Esimiehet ohjeistetaan ja koulutetaan käyttämään ratkaisua. ratkaisu konseptina muuttaa esimiesten tapoja käyttää tietoa	Hyödyt nähdään edelleen kokeilun perusteella mahdolliseksi saavuttaa em. sarakkeella olevilla toimenpiteillä

3. Kokeilun päättäminen

3.1. Kokeilun opit

Loppukäyttäjät mukaan kehittämiseen –

Löydä tapa jolla loppukäyttäjät ovat mukana kokeilussa. Ilman loppukäyttäjien palautetta ei ratkaisusta tule välttämättä hyödyllinen. On tärkeää huomata miten loppukäyttäjät oikeasti käyttävät kokeiltavaa ratkaisua ja arvioida miten käyttötavat tukevat ratkaisusta tavoiteltavien hyötyjen saavuttamista.

Tässä kokeilussa pidimme loppukäyttäjät (virastojen esimiehet) mukana haastatteleamalla, demoamalla ja tarjoamalla heille mahdollisuuden käyttää kokeiltavaa ratkaisua. Moni hyvä ja huono asia paljastui tämän myötä.

Iteroi ja validoi –

Kun loppukäyttäjät ovat mukana iteroi ja validoi ratkaisua hyödylliseen suuntaan. Tämä tapa vaikuttaa myös siihen millä mallilla kehittämistä tehdään eli suosituksena ketterät menetelmät, kun kyse on kokeilusta.

Pystytä kokeilu- ja kehitysympäristö nopeasti

Tämä on tärkeää, jotta voidaan saavuttaa nopeita tuloksia, sekä päästään lopputuotteen kanssa nopeasti iterointi ja validointi vaiheeseen. Tämä aihe voi jopa estää kokeilun toteuttamisen eli löydä tehokas tapa toteuttaa kokeilu.

Tunnista ja kokoa riittävät asiantuntijat tekemään kokeilua

Tämä on tärkeää eli tunnista ja hanki toteutukseen tarvittavat tekijät sekä käytettävyyden että osaamisen näkökulmasta. Muutoin kokeilu voi jäädä vain suunnittelun asteelle. Hankin tarvittaessa asiantuntijoita organisaation ulkopuolelta. Ole realistinen käytössä olevan resurssien osalta.

3.2. Kokeilun kokemusten jakaminen

Kokeilu on esitelty tähän mennessä seuraavilla tavoilla

- 1) Valtionhallinnon AI-verkosto
- 2) Forumit (esim. Palkeet-forum, Valtioexpo)
- 3) Virastoesittelyt

Kokeilu on herättänyt huomiota ja arvioisin, että olemme saaneet annettua kuvaa uusista mahdollisuuksista käyttää valtiohallinnon palveluita.

Palkeet jakaa kokemuksia myös jatkossa.

3.3. Kokeilun hyödyntäminen

Kokeilun yhteydessä tehtiin suunnitelma myös tuotannollistamisesta ja sen vaatimuksista. Suunnitelma on kattava ja alla on kuvaus pääaiheista joita tuotannollistaminen vaatii.

Palkeet arvioi vielä tarkemmin aiheen nivomisesta osaksi kehittämisen tiekarttaa ja aikataulua.

